

LUND UNIVERSITY

Remissyttrande: Marknadskontrollmyndigheter - befogenheter och sanktionsmöjligheter (SOU 2017:69)

Lundell, Bengt

2018

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Lundell, B. (2018). Remissyttrande: Marknadskontrollmyndigheter - befogenheter och sanktionsmöjligheter (SOU 2017:69).

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUNDS UNIVERSITET
Juridiska fakulteten

Juridiska fakultetsstyrelsen
Docent Bengt Lundell

YTTRANDE

2018-02-06

Dnr V 2017/1714

1

Utrikesdepartementet

Remiss: Marknadskontrollmyndigheter – befogenheter och sanktionsmöjligheter (SOU 2017:69)

UD2017/14817/HI

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, som anmodats att yttra sig över betänkandet *Marknadskontrollmyndigheter – befogenheter och sanktionsmöjligheter* (SOU 2017:69), får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av docent Bengt Lundell.

Bakgrund

Betänkandet innehåller ett förslag till lag om marknadskontroll av produkter. Lagen skall tillämpas på nya och begagnade produkter som tillhandahålls på marknaden. Syftet är att åstadkomma större enhetlighet. Olika regelverk gör också enligt utredningen kontrollen svåröverskådlig.

Den nuvarande kontrollen styrs av två EU-förordningar, produktsäkerhetslagen och sektorsspecifik produktlagstiftning. I den gällande lagstiftningen finns enligt utredningen oftast likartade befogenheter och sanktionsmöjligheter i kontrollverksamheten inom samtliga områden. Det gäller både kontrollen inom det harmoniserade området och det område som styrs av den nationella sektorskontrollen.

Synpunkter

Den gemensamma lagen påverkar sektorslagar och förordningar i olika hög grad. Utredningen har inte haft resurser att föreslå de följdändringar som behövs. Det finns därför inte några förslag eller djupare diskussioner om vad som händer med den befintliga regleringen när den nya lagen införs. Lagkollisionen föreslås lösas så att avvikande bestämmelser i EU-förordningar och andra författningar har företräde. (Lagförslaget 5 §) Utredningen har av tidsbrist inte gått igenom de regler som påverkas av förslaget tillräckligt. Det betyder att det är oklart hur befintliga regler påverkas.

Juridiska fakultetsstyrelsen avstyrker därför genomförande av utredningens förslag i den form det har nu. Några synpunkter på detta utvecklas i det följande.

Lagen innehåller betungande regler för den enskilde. I den mån regler saknas i de befintliga författningarna kommer bestämmelserna i den nya lagen att gälla.

Särskilt gäller fakultetsstyrelsens tveksamhet reglerna om anonyma kontroller. I den delen föreslås också att regeringen ska bestämma villkoren för användning av fingerade identiteter i förordning. Utanför det brottsutredande området är myndigheter som uppträder anonymt är en relativt ny företeelse i den svenska förvaltningstraditionen (som i detta avseende skiljer sig från den europeiska). Det har ansetts att detta bör ha ett uttryckligt stöd i lag. Villkoren för användningen bör också bestämmas i lag. Fakultetsstyrelsen delar denna uppfattning och avstyrker den generella regeln.

Bestämmelserna om anonyma inköp (11 §) går avsevärt mycket längre än de flesta bestämmelserna i sektorslagarna. Det krav som ställs upp är enbart att kontrollera om produkten uppfyller gällande krav. Om anonyma inköp ska tillåtas bör de villkoras av att det finns en misstanke om missförhållanden. I normala fall torde det vara tillräckligt med den kontroll allmänhetens köp innebär. Att genomföra anonyma inköp med hjälp av fingerade personuppgifter är mycket långtgående. Det bör bara medges om det tillåts i lag och enbart om det finns misstanke om grova missförhållanden eller brott. Normalt bör det ankomma på Polismyndigheten eller en särskild myndighet att genomföra denna typ av kontroll. Behövs sådana regler bör de införas i sektorslagarna efter övervägande inom varje område..

Lagen gäller för marknadskontroll av produkter. Produkt definieras bara i författningskommentaren.

Lagen blir en generell lag närmast att jämföra med förvaltningslagen. Utredningen borde djupare utrett detta. Avsaknaden av detta är ytterligare ett skäl till att fakultetsstyrelsen avstyrker förslaget i dess nuvarande form. Bestämmelserna är i huvudsak betungande sett ur den enskildes synvinkel. Trots detta är området för dess tillämpning oklart. Enligt fakultetsstyrelsens uppfattning bör det antingen framgå vilka lagar den kompletterar eller så bör det av sektorslagarna framgå att lagen i dess helhet eller vilka delar som ska tillämpas. Fakultetsstyrelsen förordar det senare alternativet. Det betyder också att lagen gradvis kan införas på ett kontrollerat sätt i sektorslagarna. Av den föreslagna lagen bör då framgå att den bara tillämpas om det framgår av en annan lag. Det går här att jämföra med regleringstekniken i den tidigare verksförordningen.

Sanktionsavgifter är också i många fall en nyhet och kräver, enligt fakultetsstyrelsen, överväganden i förhållande till de materiella reglerna i den enskilda lagstiftningen. Detsamma gäller förhållandet till eventuella straffrättsliga regler. Det framstår som inkonsekvent att inte de straffrättsliga reglerna utredningen talar om regleras i den föreslagna lagen.

Det finns inget sagt om förhållandet till andra tillsynsregler till exempel av produktion och miljö. De bestämmelser som reglerar dessa områden innehåller också regler om befogenheter och sanktioner.

Enligt delegation

Bengt Lundell